

המחלקה לספרויות זרות ובלשנות

(סימן מחשב 132)

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא הקניית ידע רחב ומעמיק בספרויות זרות ו/או בבלשנות. הלימודים במחלקה, בשני התחומים, מתקיימים בשפה האנגלית.¹ לתלמיד ניתנת האפשרות לבחור במגמת ספרות אנגלית או בלשנות או במסלול משולב.

הלימודים במגמת הספרות מתמקדים בטקסטים שנכתבו בשפה האנגלית, בעיקר ספרות בריטית וספרות אמריקאית. מטרת הלימודים היא לפתח הכרות מעמיקה עם תולדות הספרות האנגלית לדורותיה ולהקנות לסטודנטים גישות שונות לניתוח והבנת הטקסט הספרותי. הלימודים מדגישים את הקשרים הבין-תחומיים בין חקר הספרות לבין תחומי ידע אחרים, ומתחקים אחר נקודות ההשקפה בין לימודי הספרות ובין לימודי היסטוריה, פסיכולוגיה, פילוסופיה, פוליטיקה, אנתרופולוגיה, לימודי מגדר, לימודים פוסטקולוניאליים, לימודי תרבות ולימודים קוגניטיביים. במקביל להתמקדות בספרות שנכתבה בשפה האנגלית, הלימודים בוחנים את יחסי הגומלין בין מסורות ספרותיות שונות, את תהליכי הייצור של טקסטים ספרותיים והפצתם, ואת הזיקה המורכבת בין הספרות לבין היבטים אחרים של היצירה האנושית.

הבלשנות היא מדע העוסק בחקר השפה. למרות שכולנו משתמשים בשפה, יוצרים משפטים ומבינים משפטים שאחרים אומרים, אנו יודעים מעט מאוד על הדרך בה השפה פועלת. איך יכולות תנודות באוויר או שרבוטים על גבי הנייר להביע רעיונות, מחשבות, רגשות? הבלשנות המודרנית מקבלת את טענתו של דקארט שהשפה היא הסימן המובהק ביותר להימצאותה של מחשבה במוח האנושי, ורואה את חקר השפה כאמצעי להבנת החשיבה. מטרת לימודי הבלשנות היא להקנות לסטודנט ידע בתחום הבלשנות התיאורטית והמיושמת בנושאים הבאים: תחביר, סמנטיקה, פונולוגיה, בלשנות מיושמת, ותחומים אינטרדיסציפלינריים כגון פסיכולינגוויסטיקה, רכישת לשון, נוירו בלשנות ובלשנות חישובית.

מבנה הלימודים

- תכנית חד מחלקתית – תכנית המשלבת לימודי ספרויות זרות ובלשנות
- תכנית דו-מחלקתית – ספרויות זרות או בלשנות
- תכנית מחלקה ראשית – ספרויות זרות או בלשנות
- חטיבת לימודים מורחבת – ספרויות זרות או בלשנות

1. תלמיד הלומד במחלקה בכל תכניות הלימודים המוצעות, פטור מלימודי האנגלית הנדרשים באוניברסיטה. הפטור יעודכן בתנאי שהתלמיד סיים את כל חובותיו לתואר במחלקה.

תכנית הלימודים – חד מחלקתי (108 נק"ז)

תכנית חד-מחלקתית 108 נק"ז בספרות אנגלית ובבלשנות (החלוקה היא לפי 54 נק"ז בכל מגמה, אך קיימת גם אפשרות ליחס שונה בן המגמות, לפי אישור המחלקה). תכנית זו מומלצת למי ששני התחומים המוצעים במחלקה מעניינים אותו ומעוניין לפתח יכולת לשונית גבוהה באנגלית.

שנה א' – חד מחלקתי

קורסי חובה

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
132.1.1301 132.1.1061	מבוא לספרות	4	4	8	8	א' + ב'
132.1.1411	מבוא לבלשנות ותחביר	4	2	6	4	א'
132.1.0321	מבוא לפונולוגיה	2	1	3	2	ב'
132.1.2301	מבוא לסמנטיקה	2	1	3	2	ב'
132.1.0322	סדנת קריאה בבלשנות	2	-	2	2	ב'
132.1.1051 132.1.1741	סדנת כתיבה אקדמית	4	-	4	4	א' + ב'

קורסי בחירה הנדרשים בשנה א' (סה"כ 14 נק"ז קורסי בחירה):

קורסי בחירה בספרויות זרות בהיקף 6-8 נק"ז

קורסי בחירה בבלשנות בהיקף 6-8 נק"ז

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

קבלת ציון 70 לפחות בכל אחד מקורסי החובה בספרויות זרות ובבלשנות.

שנה ב'
קורסי חובה

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
132.1.1351	סקירת הספרות האנגלית I	4	-	4	4	א'
132.1.1361	סקירת הספרות האנגלית II	4	-	4	4	ב'
132.1.1391	סקירת הספרות האמריקאית	4	-	4	4	ב'
132.1.3161 132.1.3171	תיאוריה ספרותית	4	-	4	4	א' + ב'
132.1.2091	תחביר א'	4	2	6	4	א'
132.1.2101	תחביר ב'	4	2	6	4	ב'
132.1.2751	סמנטיקה א'	4	2	6	4	א'
132.1.2758	סמנטיקה ב'	4	2	6	4	ב'

קורסי בחירה הנדרשים בשנה ב' (סה"כ 4 נק"ז קורסי בחירה):

קורס בחירה בספרויות זרות בהיקף 4 נק"ז

קורסי בחירה בבלשנות בהיקף 4 נק"ז

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'

תלמיד אשר לא השלים את קורסי החובה של שנה ב' לא יוכל לעבור לשנה ג' ואינו רשאי להשתתף בסמינרים.

שנה ג'
סמינרים

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
	3 סמינרים ²	12	-	12	12	

קורסי בחירה הנדרשים בשנה ג' (סה"כ 24 נק"ז):

קורסי בחירה בספרויות זרות בהיקף 10-14 נק"ז

קורסי בחירה בבלשנות בהיקף 10-14 נק"ז

הערות:

1. קורסי בחירה מסוימים משמשים תנאי קדם לקורסי בחירה מתקדמים ולסמינרים בשנה ג'.
2. תלמידים מצטיינים המעוניינים להמשיך לתואר שני במסלול לבלשנות חישובית יוכלו, באישור ועדת הוראה, ללמוד את הקורס מבוא למדעי המחשב על חשבון קורסי בחירה שנה ג'.

² שני סמינרים בספרות + אחד בבלשנות א שני סמינרים בבלשנות + אחד בספרות.

תכניות בספרויות זרות:

תכנית הלימודים – דו-מחלקתית ספרות אנגלית (54 נק"ז)

שנה א'

קורסי חובה

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
132.1.1301 132.1.1061	מבוא לספרות	4	4	8	8	א'+ב'
132.1.1051 132.1.1741	סדנת כתיבה אקדמית	4	-	4	4	א' + ב'

סה"כ קורסי בחירה הנדרשים בשנה א':

קורסי בחירה בספרות אנגלית בהיקף 4 נק"ז

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

1. קבלת ציון 70 לפחות בקורס מבוא לספרות ובסדנת הכתיבה האקדמית.

שנה ב' – דו חוגי בספרויות זרות

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
132.1.2351	סקירת הספרות האנגלית I	4	-	4	4	א'
132.1.2361	סקירת הספרות האנגלית II	4	-	4	4	ב'
132.1.1391	סקירת הספרות האמריקאית	4	-	4	4	ב'
132.1.3161 132.1.2371	תיאוריה ספרותית	4	-	4	4	א'+ב'

קורסי בחירה הנדרשים בשנה ב':

קורסי בחירה בהיקף 4 נק"ז

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'

תלמיד אשר לא השלים את קורסי החובה של שנה ב' לא יוכל לעבור לשנה ג' ואינו רשאי להשתתף בסמינרים.

שנה ג' – זו חוגי בספרויות זרות

סמינרים

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
	סמינר	4	-	4	4	

קורסי בחירה הנדרשים בשנה ג':

קורסי בחירה בהיקף 14 נק"ז

תכנית הלימודים – מחלקה ראשית - ספרויות זרות (80 נק"ז)

שנה א'

קורסי חובה

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
132.1.1301 132.1.1061	מבוא לספרות	4	4	8	8	א' + ב'
132.1.1051 132.1.1741	סדנת כתיבה אקדמית	4	-	4	4	א' + ב'

קורסי בחירה הנדרשים בשנה א' (סה"כ 14 נק"ז קורסי בחירה):

קורסי בחירה בספרות אנגלית בהיקף 8 נק"ז

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

קבלת ציון 70 לפחות במבוא לספרות ובסדנת הכתיבה האקדמית.

שנה ב' – תכנית ראשית בספרויות זרות

קורסי חובה

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
132.1.2351	סקירת הספרות האנגלית I	4	-	4	4	א'
132.1.2361	סקירת הספרות האנגלית II	4	-	4	4	ב'
132.1.1391	סקירת הספרות האמריקאית	4	-	4	4	ב'
132.1.3161 132.1.3171	תיאוריה ספרותית	4	-	4	4	א' + ב'

קורסי בחירה הנדרשים בשנה ב':

קורסי בחירה בספרויות זרות בהיקף 12 נק"ז

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'

תלמיד אשר לא השלים את קורסי החובה של שנה ב' לא יוכל לעבור לשנה ג' ואינו רשאי להשתתף בסמינרים.

שנה ג' - תכנית ראשית בספרויות זרות

קורסי חובה + סמינרים

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
	2 סמינרים	8	-	8	8	

קורסי בחירה הנדרשים בשנה ג':

קורסי בחירה בספרויות זרות בהיקף 18 נק"ז

תכנית הלימודים ספרות-חטיבה מורחבת (28 נק"ז)

דרושה שליטה טובה בשפה האנגלית, אשר תיבדק ע"י וועדת קבלה.

שנה א' – קורסי חובה³ - לימודי חטיבה בספרויות זרות

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
132.1.1301 132.1.1061	מבוא לספרות	4	4	8	8	א' + ב'

שנה ב' – קורסי חובה - לימודי חטיבה בספרויות זרות

	בחירה של 2 סקירות מבין 3 הסקירות המופיעות מטה ⁴ : סקירת הספרות האנגלית I סקירת הספרות האנגלית II סקירת הספרות האמריקאית	8	-	8	8	א' או ב' בהתאם לסקירות הנבחרות
132.1.2351						
132.1.2361						
132.1.1391						
132.1.3161 132.1.3171	תיאוריה ספרותית	4	-	4	4	א' + ב'
	קורס בחירה	4	-	4	4	

שנה ג' – לימודי חטיבה

	סמינר	4	-	4	4	א' + ב'
--	-------	---	---	---	---	---------

תכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב תחומיים (147)

³ תנאי מעבר משנה א' לשנה ב': ציון 70 לפחות במבוא לספרות.

⁴ סקירות ספרויות מסוימות מהוות דרישות קדם לקורסי בחירה וסמינרים בשנה ג'. תלמיד שלומד שלוש סקירות, יכול להחשיב אחת מהם כקורס בחירה.

תכניות בבלשנות:**תכנית הלימודים – דו-מחלקתי - בלשנות (54 נק"ז)****שנה א'****קורסי חובה**

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
132.1.1411	מבוא לבלשנות ותחביר ⁵	4	2	6	4	א'
132.1.0321	מבוא לפונולוגיה	2	1	3	2	ב'
132.1.2301	מבוא לסמנטיקה	2	1	3	2	א'
132.1.0322	סדנת קריאה בבלשנות	2	-	2	2	ב'

קורסי בחירה הנדרשים בשנה א':

קורסי בחירה בהיקף 8 נק"ז

תלמיד יכול לבחור בקורס סדנת כתיבה אקדמית (4 נק"ז) כאחד מקורסי הבחירה בבלשנות.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

1. ציון 70 לפחות בכל קורסי החובה בבלשנות.

שנה ב' – תכנית דו מחלקתית בבלשנות**קורסי חובה**

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
132.1.2091	תחביר א'	4	2	6	4	א'
132.1.2101	תחביר ב'	4	2	6	4	ב'
132.1.2751	סמנטיקה א'	4	2	6	4	א'
132.1.2758	סמנטיקה ב'	4	2	6	4	ב'

⁵ הקורס מבוא לבלשנות ותחביר מהווה דרישת קדם לקורסי המבוא בבלשנות בסמסטר ב' ולקורס מבוא למדע קוגניטיבי-רכישת שפה.

קורסי בחירה הנדרשים בשנה ב':

קורסי בחירה בהיקף 2-4 נק"ז

תנאי מעבר

תלמיד אשר לא השלים את קורסי החובה של שנה ב' לא יוכל לעבור לשנה ג' ואינו רשאי להשתתף בסמינרים.

שנה ג' – דו מחלקתי בבלשנות

סמינרים

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
	סמינר	4	-	4	4	

קורסי בחירה הנדרשים בשנה ג':

קורסי בחירה בהיקף 12-14 נק"ז

הערות:

1. קורסי בחירה מסוימים משמשים תנאי קדם לקורסי בחירה מתקדמים ולסמינרים בשנה ג'.
2. תלמידים מצטיינים המעוניינים להמשיך לתואר שני במסלול לבלשנות חישובית, יוכלו, באישור ועדת הוראה, ללמוד את הקורס מבוא למדעי המחשב על חשבון קורסי בחירה שנה ג'.

תכנית הלימודים – מחלקה ראשית בבלשנות (80 נק"ז)

שנה א'

קורסי חובה

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
132.1.1411	מבוא לבלשנות ותחביר ⁶	4	2	6	4	א'
132.1.0321	מבוא לפונולוגיה	2	1	3	2	ב'
132.1.2301	מבוא לסמנטיקה	2	1	3	2	א'
132.1.0322	סדנת קריאה בבלשנות	2	-	2	2	ב'

קורסי בחירה הנדרשים בשנה א' (סה"כ 12-16 נק"ז קורסי בחירה):

קורסי בחירה בבלשנות בהיקף 12-16 נק"ז
תלמיד יכול לבחור בקורס סדנת כתיבה אקדמית (4 נק"ז) כאחד מקורסי הבחירה בבלשנות.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

2. ציון ממוצע של 70 לפחות בכל קורסי החובה בבלשנות.

שנה ב' – תכנית ראשית בבלשנות

קורסי חובה

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
132.1.2091	תחביר א'	4	2	6	4	א'
132.1.2101	תחביר ב'	4	2	6	4	ב'
132.1.2751	סמנטיקה א'	4	2	6	4	א'
132.1.2758	סמנטיקה ב'	4	2	6	4	א'

⁶ הקורס מבוא לבלשנות ותחביר מהווה דרישת קדם לקורסי המבוא בבלשנות בסמסטר ב' ולקורס מבוא למדע קוגניטיבי-רכישת שפה.

קורסי בחירה הנדרשים בשנה ב':

קורסי בחירה בהיקף 10-12 נק"ז

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'

תלמיד אשר לא השלים את קורסי החובה של שנה ב' לא יוכל לעבור לשנה ג' ואינו רשאי להשתתף בסמינרים.

שנה ג' – תכנית ראשית בבלשנות

קורסי חובה+סמינרים

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
	2 סמינרים בבלשנות	8	-	8	8	

קורסי בחירה הנדרשים בשנה ג':

קורסי בחירה בהיקף 18-20 נק"ז

הערות:

1. קורסי בחירה מסוימים משמשים תנאי קדם ל קורסי בחירה מתקדמים ולסמינרים בשנה ג'.
2. תלמידים מצטיינים המעוניינים להמשיך לתואר שני במסלול לבלשנות חישובית, יוכלו, באישור ועדת ההוראה, ללמוד את הקורס מבוא למדעי המחשב על חשבון קורסי בחירה שנה ג'.

תכנית הלימודים בבלשנות-חטיבה מורחבת (28 נק"ז)

שנה א' – קורסי חובה⁷ – חטיבה בבלשנות

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
132.1.1411	מבוא לבלשנות ותחביר ⁸	4	2	6	4	א'
132.1.0321	מבוא לפונולוגיה	2	1	3	2	ב'
132.1.2301	מבוא לסמנטיקה	2	1	3	2	ב'

שנה ב' – קורסי חובה⁹ – חטיבה בבלשנות

מס' הקורס	שם הקורס	שעות	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
132.1.2091	תחביר א'	4	2	6	4	א'
132.1.2101	תחביר ב'	4	2	6	4	ב'
132.1.2751	סמנטיקה א'	4	2	6	4	א'
132.1.2758	סמנטיקה ב'	4	2	6	4	ב'

שנה ג' – חטיבה בבלשנות

	סמינר				4	
--	-------	--	--	--	---	--

סה"כ קורסי בחירה הנדרשים בשנים א'-ג':

קורסי בחירה בהיקף 4 נק"ז¹⁰

תכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב תחומיים (147)

⁷ תנאי מעבר משנה א' לשנה ב': ציון 70 לפחות בכל קורסי החובה בבלשנות.
⁸ הקורס מבוא לבלשנות ותחביר מהווה דרישת קדם לקורסי המבוא בבלשנות בסמסטר ב' ולקורס מבוא למדע קוגניטיבי-רכישת שפה.
⁹ 12 נקודות חובה: תחביר א'+ב' וסמנטיקה א' או סמנטיקה א'+ב' ותחביר א'. שינויים בקורסי החובה יתאפשרו רק באישור ועדת הוראה מחלקתית.
¹⁰ תלמיד שבחר ללמוד את גם את חלק ב' של תחביר וגם את חלק ב' של סמנטיקה, אחד מהם ייחשב לו כקורס בחירה.

תכניות בין-תחומיות מומלצות

א. עם ספרויות זרות:

היות ולימודי הספרות עוסקים בהרחבה בקשר בין חקר הספרות ובין תחומי ידע אחרים, אנו ממליצים במיוחד על הצירופים הדו-חוגיים הבאים, המאפשרים לסטודנטים ליישם את התובנות התיאורטיות והפרשניות שרכשו בתחום ידע אחד גם בתחום הידע המקביל לו.

1. **תכנית דו-מחלקתית: ספרות אנגלית ופסיכולוגיה (54 נקודות כ"א)**

2. **תכנית דו-מחלקתית: ספרות אנגלית ופוליטיקה וממשל (54 נקודות כ"א)**

3. **תכנית דו-מחלקתית: ספרות אנגלית וסוציולוגיה ואנתרופולוגיה (54 נקודות כ"א)**

4. **תכנית דו-מחלקתית: ספרות אנגלית והיסטוריה (54 נקודות כ"א)**

5. **תכנית דו-מחלקתית: ספרות אנגלית ופילוסופיה (54 נקודות כ"א)**

מומלץ גם לשלב לימודי ספרות אנגלית במחלקה עם לימודים בחטיבות ותוכניות לימוד שונות הרלוונטיות לתחומי העניין של המסלול לספרות כמו למשל החטיבה ללימודי מגדר, החטיבה לתקשורת והחטיבה ללימודים אוסטרליים וגרמניים.

ב. עם בלשנות:

לימודי בלשנות חישובית

לתלמידים מצטיינים המעוניינים ללמוד בלשנות חישובית, ולשלב בין בלשנות למדעי המחשב, המחלקה מציעה שתי תכניות, באחריות משותפת עם המחלקה למדעי המחשב.

1. בלשנות כתכנית ראשית, מדעי המחשב כתכנית משנית

התכנית תעניק תואר אחד משולב (בהבדל מהתוכניות המשולבות, המעניקות שני תארים נפרדים). תלמידים המסיימים בהצלחה את התואר יוכלו להמשיך בלימודי תואר שני במדעי המחשב (עם דרישה לקורסי השלמה) או בבלשנות.

על התלמידים ללמוד 80 נקודות בבלשנות ו-40 נקודות במדעי המחשב, כמתואר בשנתון המחלקה למדעי המחשב.

2. בלשנות כתכנית משנית, מדעי המחשב כתכנית ראשית

התכנית תעניק תואר אחד משולב (בהבדל מהתוכניות המשולבות, המעניקות שני תארים נפרדים). תלמידים המסיימים בהצלחה את התואר יוכלו להמשיך בלימודי תואר שני במדעי המחשב או בבלשנות (ללא צורך בקורסי השלמה).

על התלמידים ללמוד 80.5 נקודות במדעי המחשב, כמתואר בשנתון המחלקה למדעי המחשב, ו-40 נקודות